

УДК 378.22.02:17.023.36

ЦІННІСНО-ОРІЄНТОВАНИЙ КОНТЕНТ В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З PR-КОМУНІКАЦІЙ В АСПЕКТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Е. І. Огар

Українська академія друкарства,
вул. Під Голоском, 19, Львів, 79020, Україна

Обґрунтовано потребу в науковому осмисленні ефективних шляхів наповнення сучасної освітньої культури й практики новими аксіологічними сенсами, в пошуку освітніх інструментів імплементації європейських цінностей у зміст та форму підготовки фахівців з PR-комунікацій в межах освітнього напрямку «журналістика».

Виявлено передумови запровадження в різні навчальні дисципліни ціннісно-орієнтованого контенту, зокрема наголошено на тому, що: 1) аксіологічна складова лежить в основі освітнього процесу, набір цінностей визначається суспільним запитом, сьогодні євроінтеграційний курс розвитку суспільства активізував дискурс довкола концепту «європейські цінності»; 2) ціннісна орієнтація передбачена змістом гуманітарної освіти, тому вона апіорі властива освітнім програмам, пов'язаним зі сферою соціальних комунікацій, зокрема з журналістикою, масмедійними, видавничими та PR-комунікаціями; 3) властива сучасному освітньому процесу міждисциплінарність є високо ефективним методологічним інструментом в реалізації комплексної ціннісно-орієнтованої освіти.

Охарактеризовано навчальні кейси, що можуть бути ефективними в імплементації європейських цінностей в зміст та форму журналістської освіти, зокрема підготовки спеціалістів з PR в Українській академії друкарства. Це можуть бути спеціальні, тематично орієнтовані дисципліни й окремі тематично орієнтовані модулі, введені в уже наявні курси. Усі кейси умовно можна поділити на ті, що прямо, і на ті, що опосередковано (через уведення до змісту інших дисциплін) апелюють до ключового концепту «європейські цінності». Особливу увагу звернено на можливостях популяризації в освітньому контенті однієї з ключових цінностей європейської університетської освіти – академічної доброчесності, що може (повинна) розглядатися разом з такими засадничими ознаками професійної культури фахівців із соціальних комунікацій, як нетерпимість до плагіату та порушення авторського права, етичних і правових норм.

Ключові слова: ціннісно-орієнтований підхід, журналістська освіта, європейські цінності, спеціалісти з PR, навчальні кейси.

Постановка проблеми. Євроінтеграційні устремління українського суспільства від часу проголошення Україною незалежності гартувалися за вельми

складних внутрішніх соціально-політичних та зовнішніх геополітичних обставин. Із підписанням Угоди про асоціацію з ЄС вони набули правового й інституційного характеру. За соціологічними даними від Центру Разумкова, кількість прихильників європейського вектору майбутнього розвитку країни в українському суспільстві помітно зросла після революції Гідності, коли фактично було відстояно європейський курс розвитку країни, а надто – після розпочатої 2014 р. російської агресії, що в лютому 2022 р. переросла у повномасштабну війну проти України. Війна «фактично зняла з порядку денного євразійський вектор інтеграції для України. Євразійська інтеграція тепер асоціюється громадянами, насамперед, з країною-агресором» [10].

Євроінтеграційний вибір зумовив серйозне реформування різних сфер життя українського суспільства – соціально-політичної, економічної, культурної. Усі ці зміни спричинили перегляд аксіологічного порядку денного функціонування соціуму, активізували суспільну дискусію щодо ціннісних засад та шляхів запровадження їх у різні сфери життєдіяльності, зокрема в освітню. В освітній сфері європейський вектор розвитку зафіксовано у формулюванні головної мети Закону України «Про освіту», що нею передбачено «всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу Українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору» [4].

Тож вельми актуальною сьогодні для українського наукового дискурсу проблематикою є визначення нових, життєво важливих для молодого покоління цінностей, наукове осмислення й обґрунтування ефективних шляхів наповнення сучасної освітньої культури і практики переосмисленими аксіологічними сенсами, апробація освітніх інструментів імплементації європейських цінностей у зміст та форму підготовки фахівців різних напрямів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Увага до вивчення окресленої проблематики з науково-практичної перспективи активізувалася завдяки співпраці українських вишів з міжнародними донорськими інституціями, зокрема участі в низці освітніх проєктів, здійснюваних за фінансової підтримки Виконавчого агентства ЄС з освіти, аудіовізуальних засобів та культури (Модуль Жана Моне програми Erasmus+)¹. У рамках цих проєктів, зокрема, відбулося кілька науково-практичних конференцій, присвячених ціннісним аспектам української освіти в умовах євроінтеграції. За їхніми результатами видано збірники матеріалів, що репрезентують загальний напрям та характер досліджень, окреслюють їхню об'єктну ділянку [3, 9].

¹ Як от: «Впровадження в Україні цінностей Європейського Союзу» 600115-EPP-1-2018-1-UA-EPPJMO-MODULE; «Європейські цінності в літературі» («European Values In Literary Arts») 599918-EPP-1-2018-1-UA-EPPJMO-MODULE EUVOLIA.

Огляд цих джерел показує, що поняття «цінностей» загалом та «європейських цінностей» зокрема розглядаються українськими науковцями з різних аспектів – правового, політичного, філософського, соціального, історичного, філологічного та – з помітною перевагою – педагогічного й дидактичного. Вони трактуються як «цінності в дії», як «невід’ємний компонент навчальної й наукової діяльності, управління освітою, забезпечення її якості, студентського самоврядування тощо» [3, с. 4]. Прикметно, що дискурс довкола цієї проблематики творять як науковці й викладачі вищої школи, так і викладачі передвищої, середньої школи, а також студенти та учні.

Для публікацій, присвячених аксіологічному аспекту сучасної вищої освіти, властивий прикладний характер: здебільшого в них популяризуються конкретні методики і практики впровадження ціннісно-орієнтованих підходів, що продемонстрували ефективність в європейській та українській освіті при підготовці студентів за різними професійними напрямками й спеціальностями, з-поміж інших й за спеціальністю «журналістика». Так, ціннісний складовий новітнього навчального контенту та новітніх методик викладання при підготовці майбутніх журналістів присвяченій публікації Т. Бондаренко (бінарне викладання), С. Коваль, (формування цифрових навичок), К. Сірінюк-Долгарьової (фактчекінг та верифікація в медіа) та ін. [3]. Однак, на нашу думку, з огляду на соціальну значущість проблематики вона заслуговує на активнішу реакцію з боку науковців. Окрім демонстрації ефективних навчальних кейсів, такі публікації сприяють якісним трансформаціям в журналістській освіті загалом та в рамкових освітньо-професійних програмах зокрема, розбудові відповідного сегменту наукового дискурсу в крос-дисциплінарній перспективі.

У фокусі нашої публікації – досвід підготовки фахівців з PR-комунікацій, що здійснюється в межах освітнього напрямку «журналістика». Важливість дослідження зумовлюється також широкими можливостями піару як особливій соціальнокомунікаційній сфері в імплементації європейських цінностей в українське суспільство, прикладні «розробки якої відображають характеристики моделей управління комунікацією з метою ознайомлення, роз’яснення та впровадження європейських зразків існування індивідуумів в українському соціумі» [3, с. 15].

Мета статті полягає у виявленні передумов запровадження ціннісно-орієнтованого підходу в підготовці спеціалістів з PR-комунікацій та характеристиці навчальних кейсів, ефективних в контексті імплементації європейських цінностей в зміст журналістської освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вихідним для міркувань над означеною проблемою є розуміння того, що аксіологічна складова освітнього процесу завжди мала стратегічне значення для розвитку суспільства. Для запровадження оновлених аксіологічних підходів в освіту майбутніх масмедійників, комунікаційників, піарників – усіх професій, охоплених освітнім напрямом «журналістика» – на сьогодні сформовані (принаймні де-юре) необхідні передумови.

По-перше, українські університети цілком усвідомлюють необхідність оновлення стратегії виховання у вищій школі й визнають фундаментальне значення ціннісно-орієнтованої моделі освіти, спрямованої на гармонійне поєднання в ієрархії ціннісного світу молодого покоління загальнолюдських і національних цінностей. Про це свідчить інтенсивність обговорення цих питань в науковому дискурсі², а також запровадження в навчальний процес відповідних курсів та інноваційних методик.

Внаслідок євроінтеграційного вибору українського суспільства на перший план в наукових дискусіях виходять базові ціннісні орієнтири, що визнаються державами-учасниками ЄС фундаментальними, або так звані «європейські цінності»³. Важливо наголосити, що такі принципи, як повага до людської гідності, свобода, демократія, рівність, верховенство права та повага до прав людини, включно з правами меншин, світоглядно є зрозумілими і близькими для нашого суспільства. Однак результати соціологічних опитувань [7] засвідчують певну суперечливість українського культурно-ціннісного поля, коли між гіпотетичною підтримкою та реальним сповіданням в дії європейських цінностей поки що спостерігається певний розрив. Для його подолання, для трансформації уявлень у чіткі знання, а надто – в готовність реалізувати їх на практиці потрібна системна робота, зокрема через сферу освіти.

По-друге, ціннісну орієнтацію передбачено самою логікою та внутрішнім змістом гуманітарної освіти, вона апіорі властива освітнім програмам, пов'язаним зі сферою соціальних комунікацій, зокрема з журналістикою і масмедійною діяльністю, видавничою справою, зв'язками із громадськістю. Тому у викладанні дисциплін професійної підготовки звернення до фундаментальних світоглядних цінностей суспільства, моральних мотивів його життєдіяльності є нормою. У курсах «Медіаетика» та «Медіаправо» професійні морально-етичні кодекси та конвенції взагалі є головним предметом вивчення.

По-третє, згідно з актуальними вимогами до навчальних планів їхня логіко-структурна схема передбачає тісні міждисциплінарні зв'язки, інтеграцію між дисциплінами гуманітарної, природничої, загальноекономічної та професійної траєкторії, а також між їхніми внутрішніми тематичними модулями. Як відомо, в реалізації комплексної системної ціннісно-орієнтованої освіти міждисциплінарність є високо ефективним методологічним інструментом, що дає змогу викладачеві й студентові перетинати міждисциплінарні кордони, а головне – органічно поєднувати опанування ціннісних принципів із настановами професійного вишколу.

Досвід викладання в Українській академії друкарства (УАД) показує, що для популяризації ціннісної проблематики серед студентів різних освітніх програм в

² Так, скажімо, проблемам модернізації ціннісних орієнтирів в умовах євроінтеграції, викликам перед освітою в глобалізованому світі присвячено три з семи томів колективної монографії «Ціннісний вимір в освіті» (2014-2018 рр.) [8].

³ Сутність базових європейських цінностей охарактеризовано, насамперед, у Лісабонській угоді [11], а також у низці інших документів, як-от: «Європейська конвенція права людини», «Хартія фундаментальних прав Європейського Союзу». Поняття доволі вичерпно відкоментовано в політичному й науковому дискурсі, зокрема з огляду на перспективи адаптації європейських цінностей українським суспільством. [5].

межах напряму «журналістика» загалом і програми «Рекламні та PR-комунікації» зокрема можуть бути корисними як спеціальні, тематично орієнтовані дисципліни, так й окремі модулі, введені в уже наявні курси. За характером – прямої чи опосередкованої – апеляції до ключового концепту «європейські цінності» умовно їх можна поділити на дві групи.

До першої відносимо дисципліни (або тематичні модулі), що мають на меті реалізувати прямі інформаційно-просвітницькі завдання, безпосередньо пояснювати сутність базових цінностей, демонструвати шляхи їх впровадження в реальні життєві практики. Вже мовилося, що результати соціологічних опитувань показують, що попри часте згадування феномену «європейські цінності» в масмедійному дискурсі сам концепт та похідні від нього не є самоочевидними, а тому потребують роз'яснення й професійно заглибленого вивчення.

До дисциплін другої групи відносимо дисципліни й тематичні модулі, в яких концепт «європейські цінності» може розглядатися в контексті ціннісної проблематики загалом як чинник формування тих чи інших поведінкових моделей та особистісних пріоритетів людини, визначення її громадянської позиції й суспільної активності на захист відповідних ціннісних поглядів. Ефективними для системного опанування обговорюваного концепту видаються тематичні модулі, інтегровані в дисципліни соціально-гуманітарного блоку, з яких студенти довідувалися б про 1) історію концептів «ЄС» та «європейські цінності», 2) їхні соціально-політичні, економічні, правові, культурні передумови, 3) конкретне змістове наповнення й застосування в практику повсякденного життя; виклики і ризики, яких вони зазнають.

Прикладом навчального курсу, безпосередньо присвяченого окресленій проблематиці, може слугувати відомий Жан Моне семінар European Integration and Institutional Studies. Ефективність курсу підтверджує досвід участі в ньому магістрів, які 2019-2021 н.р. навчалися за програмою подвійного диплому в Української академії друкарства (ОПП «Рекламні та PR-комунікації») та в Університеті імені Адама Міцкевича (Познань). Цей курс – і під час традиційного викладання, і під час дискусій та воркшопів – суттєво поглибив знання студентів про європейські цінності, адже їх було розглянуто в ширшому контексті: йшлося про принципи функціонування ЄС, його правові, економічні засади, моделі управління та головні інституції, про відмінності від інших відомих в історії наднаціональних інституцій та кооперацій країн; про права людей; про вербальні та візуальні наративи, в яких утверджується образ ОЄ; про національну ідентичність та розмаїття, культурний плюралізм та міжкультуралізм. Подібний курс вже запроваджено в деяких українських вишах. Проте, на нашу думку, його доцільно було б адаптувати до українських реалій, скажімо, розглядаючи перелічені питання крізь українську «оптику», порівнюючи досвід країн ЄС та України. Такий навчальний контент був би корисним у формуванні спільного світоглядного й аксіологічного порядку денного для студентів, які представляють різні регіони країни.

Прикладом ефективного навчального кейсу, в якому обговорювана проблематика імпліцитно присутня, можна вважати курс «Соціальний PR та реклама»,

що викладається в УАД на магістерській програмі. Він присвячений комунікаціям, покликаним привертати увагу суспільства до соціально значимих явищ і тенденцій та виробляти на них відповідну реакцію: від трансформації світогляду до конкретних активностей. В основі визначення «градусу» суспільної важливості того чи іншого об'єкта соціальної реклами, зазвичай, лежать базові для соціуму цінності. Тому розмова про аксіологічний вимір суспільного життя, зокрема й популяризація європейських цінностей, органічно «вплітається» в канву цього професійно-орієнтованого курсу. Якщо в попередньому прикладі ціннісні принципи є об'єктом дидактики, то в другому – стають її інструментом.

Сьогодні в українському суспільному та науковому дискурсі багато мовиться про необхідність запровадження у вищій школі цінностей європейської університетської освіти, або так званих «академічних цінностей» [2], серед яких виокремлюють академічну свободу; автономію; соціальну відповідальність; академічну доброчесність. Найбільш обговорюваним в суспільному й науковому дискурсі є поняття «академічної доброчесності». У 2017 році його ввели до ст. 42 закону «Про освіту» на офіційному рівні та визначили основні засади її дотримання [4]. Академічна доброчесність тісно пов'язується з такими засадничими ознаками професійної культури фахівців із соціальних комунікацій, як нетерпимість до плагіату та порушення авторського права, порушення етичних і правових норм. Тож цілком логічним є введення до програм таких дисциплін, як «Медіаправо», «Інтелектуальна власність», «Авторське право», відповідних тематико-проблемних блоків/модулів, опертих на світову практику [11].

Висновки. Внаслідок євроінтеграційного шляху розвитку України вища освіта проходить серйозне реформування, одним з напрямів якого є запровадження в сучасну освітню культуру й практику оновлених ціннісно-орієнтованих принципів, долучення до європейських стандартів освіти. Поруч із ґрунтовними теоретико-методологічними розвідкам вкрай важливо сьогодні основні зусилля зосередити на вивченні конкретних навчальних кейсах, розроблених з урахуванням європейського теоретичного та практичного досвіду й одночасно специфіки українського соціально-політичного та культурного бекграунду. Запоруку їхньої ефективності вбачаємо, передовсім, у придатності до реального – де-факто – впровадження в українських вишах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Березенко В., Санакоєва Н., Іванюха Т. Паблік рилейшнз як інструмент імплементації європейських цінностей в українське суспільство. Європейські цінності в українській освіті: виклики та перспективи / за ред. О. Тупахіної. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2021, 15-18.
2. Гриценко, М. Академічні цінності як основа культури якості у вищій освіті. Гілея, 2018, 280-286.
3. Європейські цінності в українській освіті: виклики та перспективи: Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (Запоріжжя, 28-29 травня 2021 року) / за ред. О. Тупахіної. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2021.

4. Про освіту: Закон України №2145-VIII від 05.09.2017 (зі змінами 2022 р.). Верховна Рада України. Законодавство України.
5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 15.04.2022).
6. Сахань О, Шевчук Н. Європейські цінності як запорука процвітання суспільства: український вибір. Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». Серія : Політологія, 2018, 2, 177-196. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnuuaup_2018_2_16 (дата звернення: 23.03.22).
7. Українське суспільство та європейські цінності : Звіт за результатами всеукраїнського соціологічного опитування, проведеного 2017 р. Інститутом Горшеніна разом з Представництвом Фонду імені Фрідріха Еберта. URL: <https://library.fes.de/pdf-files/bueros/ukraine/13570.pdf> (дата звернення: 20.12.21).
8. Ціннісний дискурс в освіті / ред. рада: В. Андрущенко, В. Савельєв, М. Гончарова. у 7-ми кн. К. Нац. пед. ун-т ім. М. Драгоманова. К.: МП «Лєся», 2014-2017.
9. Ціннісно-орієнтований підхід в освіті та виклики євроінтеграції: матер. Міжнар. наук.-метод. конф. (Суми, 29-30 травня 2020 р.) / ред. колегія : В.М. Завгородня, А.М. Куліш, та ін. Суми : Сумський державний університет, 2020.
10. Якименко Ю., Пашков В. Україна на шляху до ЄС: оцінки, думки і сподівання громадян. Разумков Центр. URL: <https://razumkov.org.ua/statti/ukraina-na-shliakhu-do-yes-otsinky-dumky-i-spodivannia-hromadian> (дата звернення: 14.04.2022).
11. Treaty of Lisbon amending the Treaty on European Union and the Treaty establishing the European Community, signed at Lisbon, 13 December 2007. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:12007L/TXT> (дата звернення: 1.04.22).
12. The fundamental values of academic integrity / by International Center for Academic Integrity under Creative Commons. URL: [the-fundamental-values-of-academic-integrity.pdf](https://www.ica-integrity.org/the-fundamental-values-of-academic-integrity.pdf) (chapman.edu) (дата звернення: 3.03.22).

REFERENCES

1. Berezenko V., Sanakoieva N., Ivaniukha T. (2021). Pablik ryleishnz yak instrument implementatsii yevropeiskyykh tsinnosti v ukrainske suspilstvo. Yevropeiski tsinnosti v ukrainskii osviti: vyklyky ta perspektyvy / za red. O. Tupakhinai. Zaporizhzhia : Vydavnychiy dim «Helvetyka», 15-18 (in Ukrainian).
2. Hrytsenko, M. (2018). Akademichni tsinnosti yak osnova kultury yakosti u vyshchii osviti. Hileia, 280-286 (in Ukrainian).
3. Yevropeiski tsinnosti v ukrainskii osviti: vyklyky ta perspektyvy (2021): Zbirnyk materialiv Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii (Zaporizhzhia, 28-29 travnia 2021 roku) / za red. O. Tupakhinai. Zaporizhzhia : Vydavnychiy dim «Helvetyka» (in Ukrainian).
4. Pro osvitu: Zakon Ukrainy № 2145-VIII vid 05.09.2017 (zi zminamy 2022 r.). Verkhovna Rada Ukrainy. Zakonodavstvo Ukrainy. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (data zvernennia 15.04.2022) (in Ukrainian).
5. Sakhan O, Shevchuk N. (2018) Yevropeiski tsinnosti yak zaporuka protsvitannia suspilstva: ukrainskyi vybir. Visnyk Natsionalnoho universytetu «Iurydychna akademiia Ukrainy imeni Yaroslava Mudroho». Seriiia : Politolohiia, 2, 177-196. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnuuaup_2018_2_16 (in Ukrainian).

6. Ukrainske suspilstvo ta yevropeiski tsinnosti (2018) : Zvit za rezultatamy vseukrainskoho sotsiolohichnoho opytuvannia, provedenoho 2017 r. Instytutom Horshenina razom z Predstavnytstvom Fondu imeni Fridrikha Eberta. Retrieved from: [https://library.fes.de/pdf-files/bue-ros/ukraine/13570.pdf](https://library.fes.de/pdf-files/bue/ros/ukraine/13570.pdf) (data zvernennia 20.12.21) (in Ukrainian).
7. Tsinnisnyi dyskurs v osviti (2014-2017) / red. rada V. Andrushchenko, V. Savelev, M. Honcharova. u 7-my kn. K. Nats. ped. un-t im. M. Drahomanova. K.: MP «Lesia» (in Ukrainian).
8. Tsinnisno-oriientovanyi pidkhid v osviti ta vyklyky yevrointehratsii (2020): materialy. Mizhnar. nauk.-metod. konf. (Sumy, 29-30 travnia 2020 r.) / red. kolehiia : V.M. Zavhorodnia, A.M. Kulish, ta in. Sumy: Sumskyi derzhavnyi universytet (in Ukrainian).
9. Yakymenko Yu., Pashkov V. (2018). Ukraina na shliakhu do YeS: otsinky, dumky i spodivannia hromadian. Razumkov Tsentr. Retrieved from: <https://razumkov.org.ua/statti/ukraina-na-shliakhu-do-yes-otsinky-dumky-i-spodivannia-hromadian> (data zvernennia 14.04.2022) (in Ukrainian).
10. Definition of the most basic European Values. Their significance for our modern society / CC by European Vaues.info. Retrieved from: http://europaeischewerte.info/fileadmin/templates/Documents/ewdef_en.pdf (data zvernennia 3.04.22) (in English).
11. Treaty of Lisbon amending the Treaty on European Union and the Treaty establishing the European Community, signed at Lisbon, 13 December 2007. Retrived from: https://eur-lex.europa.eu/legal_content/EN/TXT/?uri=CELEX:12007L/TXT (data zvernennia 1.04.22) (in English).
12. The fundamental values of academic integrity / by International Center for Academic Integrity under Creative Commons. Retrieved from: [the-fundamental-values-of-academic-integrity.pdf](https://www.icai.org/fundamental-values-of-academic-integrity.pdf) (chapman.edu) (data zvernennia 3.03.22) (in English).

doi: 10.32403/0554-4866-2022-1-83-110-118

VALUE-ORIENTED CONTENT IN PR-SPECIALISTS TRAINING IN THE TERMS OF EUROPEAN INTEGRATION

E. I. Ohar

*Ukrainian Academy of Printing,
19, Pid Holoskom St., Lviv, 79020, Ukraine
eohar@outlook.com*

The article is devoted to effective ways of filling modern educational culture and practice with new axiological meanings, possible tools for the implementation of European values in the content and form of training programs within the framework of "journalism", including for specialists in PR-communications.

The preconditions for the introduction of value-oriented content in the education of public relations specialists have been defined. Among them the following are highlighted: 1) the axiological component of the educational process has always had a strategic

importance for the development of society, and the European integration course of the development of society has updated the discourse around the concept of «European values»; 2) value orientation is provided by the content of humanitarian education in general, therefore it is a priori characteristic of training courses related to the field of social communications, in particular, journalism, mass media and PR communications, etc.; 3) interdisciplinarity characteristic of the modern educational process is a highly effective methodological tool in the implementation of comprehensive value-oriented education.

Several effective cases presented by general and professional training courses which have been approved at the Ukrainian Academy of Printing are considered. These can be special, thematically oriented disciplines and separate thematically oriented modules introduced into actual courses. They can be conventionally divided into two groups: explicitly and implicitly aimed at promoting the European values, directly and indirectly related to the key concept. Special attention is paid to one of important values of European university education - academic integrity. Along with plagiarism and violations of copyright, violations of ethical and legal norms, it can be considered in the relevant educational courses.

Keywords: *value-oriented approach, journalistic education, European values, PR-specialists, training courses.*

Стаття надійшла до редакції 20.04.2022.

Received 20.04.2022.